

ДІЛО

виходить щоденно перепол.

РЕДАКЦІЯ І АДМИНІСТРАЦІЯ:
Львів, Район 10, В. пош.
Конто пошту шваб. 143.322
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Нав. Редакція приймає
від 10—11 год. передвеч.
Рубрикує за вартістю.

ПЕРЕПЛАТА:
Місячно в краню 6,238.000 Мп.
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 дол. Франції,
Голландії, Бельгії 10 фр. Австрії,
Італії 10 ш. Швейцарії 11 ш.
В. м. м. Швейцарії 5 ш.
Фр. Чехословаччини 30 ш. ко-
п. Румунії 100 лей. Поль-
щі 50 з. Австрії 11,000.000 ш.
В. м. Займа адреси 1000000 ш.

В справі оголошень
звертається до Адмі-
ністрації.
ЦІНА
ОДНОГО ПРИМІРНИКА
250.000 Мп.

Видає: ВИДАВНИЧА СПІЛКА „ДІЛО“

Начальний редактор: Д-р ДМИТРО ЛЕВИЦЬКИЙ.

Довкола визнання Совітів.

Резолюція З'їзду С. Р. С. Р. — Несподіванка для Франції? — Таємниця ан-
глійської політики. — „Надвітя і поглядатись“ — „Розумніший договір“ —
Італійський голос.

Справа визнання совітів Англією стає, вочас природно, найважливішим європейським політичним фактом за останні дні. Надвітя, які звязують з після політико поодинокі держави і уряди, стають предметом дуже живої дискусії на сторінках європейської преси. З огляду на те, що в звязку з такою політикою і між нашими читачами можуть виринути якнайбільш різноманітні політичні гороскопи, вважасмо своїм обов'язком подати деякі авторитетні голоси європейської преси на цю тему.

У вчорашній статті ми передавали погляд англійської пів-офіційної опінії про визнання англійським урядом совітів. Нині хочемо доповнити погляд висловлений „Таймсом“ і його нішніми фактами, щоб не давати нахто односторонній картини цієї важливої події. До цього часу ще англійський уряд не одержав в Москві офіційної відповіді на свій дипломатичний акт. За те міністерство закорд. справ у Лондоні одержало передачу резолюції, прийнятої другим з'їздом Радянського Союзу у Москві, на якому Літвінов повідомив збори про визнання Росії з боку Англії. Деякі частини цієї довезеної резолюції подаємо з англійського тексту за „Таймсом“ з дня 4. ц. м.

„Вислухавши звістки про визнання „de jure“ Союзу Совітських Соц. Республік Великою Британією і про навізання порозуміння дипломатичних зносин між двома державами, другий конгрес Совітів відкреслює з вдоволенням, що цей історичний крок був одним з перших актів першого уряду В. Британії, вибраного робітничою класою. Уряд робітників та селян Союзу Совіт. Соціаліст. Республік, що чопстав у великій Революції аважан своїм тершим ванданням боротьбу за мир і за весь час свого існування змагає до відодження міжнародних взаємин між усіма народами. На жаль, ніякий попередній уряд не пішов на зустріч Урядові С. Р. С. Р., а вважав, не далі як у транзітний рогу Уряд С. Р. С. Р. станув перед фактом ультимативу з боку англійської дипломатії, яка грозила зрапати розпочати торговельні зносини і загрожувала безпосередньо небезпечкою європейському миру.“

„Цей другий конгрес С. Р. С. Р. буде і на далі, як до цього часу, одною з перших думок Совіт. Уряду, який продовжуючи свою міроу політику вживає всіх зусиль, щоб поладнати всі сорні питання та непорозуміння, розвинути та зміцнити економічні зносини, такі потрібні для економічного та політичного поступу народів обох країн і цілого світа.“

Рішення англійського уряду супроти російського уряду було французьких колах подекуди несподіванкою. Французи сподівались, що англійський уряд перед таким рішенням порозуміється з Францією щодо умовин наміченого визнання Совітів. У останнім часі у Франції арозстав настрий за „зближенням“ зі совітським урядом і деякі партії

Французький офіційний „Тан“ каже, що пішло краще не вказувати на односторонність напрямку англійської політики, як останній акт визнання Совітів. Якщо англ. міністр закорд. справ змінило свою мету, то проте має на оші цю саму мету. Тільки черга зміненя: — спершу визнання, потім переговори. Тому ця подія не є така важка, як вона виглядає на перший погляд. Якщо Англія вважася одержати відшкодування для власників російських паперів, тоді російський уряд нелегко міг би відмовити таких самих прав Франції.

„Еко де Пари“ сумнівається, чи Мек Донельд одержить бакалу виборгороду за свій акт. Німеччина пішого практичного не одержала від обіщанок при договорі в Рапалло. На думку цього часопису, найкращий становищем Франції є „ждати і приглядатися“.

Дня 3-ого ц. м. мав бути підписаний італійсько-російський договір, на таких умовинах: — Італійські товари ввезені до Росії одержують митову знижку від 10 до 50 процент; вивіз означеної суми озбжеж, річно до Італії в Росію Італійська мануфактура; права для Італійських

проходів на Чорнім Морі; представники совітського уряду одержують усе майно в Італії належне їм до представників царського уряду і уряду Керенського.

Така справа, як визнання передкоєних претенсій Італійських громадян до російського уряду відкладає на пізніше, коли Совітський уряд сформує свої домагання у цій справі.

Італійська преса висловлює своє розчарування, що Муссоліні дав передвідвідитися Мекдонельдові. Зрештою підкреслюють різниці між визнанням англійським „de jure“ і договором Італійським, який стверджують те з вдоволенням, є багато розумніший.

„L'Es National“ з дня 3-ого ц. м. пише: Недалеко від усіх мотам і обстанів, англійський акт надіє без сумніву багато гасників для Європи, які мають багато більше знання для Франції, ніж для нас. Італійське визнання Совітів відкреслює чіткою тою англійської політикою і з цієї причини у різних контраст до духа і акції французької.“

Часопис „Епока“ вважася великою вагою те, що англійський уряд вирішило проблеми, які треба вирішити: починаючи від взаємної торгівлі аж до передкоєних договорів з Англією і Росією. „Епока“ звязується на погляд, що Мекдонельд має пам'ятати Росії голос у міжнародних нарадах, в яких він зводиться дипломатичну боротьбу з Поанкаре за рівновагу сил в Європі.

пное вубець заснони вал річани про які в нас не пишеться, а котрий пояснює дуже багачкою політикою чеської влади супроти Зак. України.

Це голос органу чеської „людової“ (католицької — А. Д.) партії „Лід“ з 6. дня під наг. „З Підкарпатського Русю ведемо зававу з огнем“.

Констатуючи нещире й невдачне відношення влади до тих тутешніх ділачів, що від початку присвятили всі сили на консолідацію відносин, дальше остерігаючи, щоб не вважали тутешніх людей аж до того обмеження, що не розуміють, що з ними робиться передова стаття пише:

„Завісць культурної політики й освітньої народної праці ведеться тут політику ненависти, а Бодай Байдуковичі, Українці на Словаччині, з с їх там досить, не мають ні одної слівської школи. В школах, де і за Мадарії учено 2 години тижнево українського, сьогодні в того немає. Прайшійська учительська семінарія не дістала жадної державної субвенції. Професори цієї установи дістають платню лиш в приватних зборах американських Українців. Так штукою пригрозжується антародовлення І Словаччину 100.000 Українців, що живуть на Словаччині.“

Закарпатська Україна сталася метою чеських політичних партій для осягнення дальших декілька посольських мандатів. Публичною заінтересування потреби країни тут немає. Запідкавлення Зак. Україною виникає лиш в справі виборів і найвище від часу до часу зробиється якусь постанову в Празі, але не на Зак. Україні. Тут вже повно 5 літ панується без волі народу, без його парламентарних заступників“.

Дня 1. лютого померла тут, захворівши черевним тифом Маринка з Довганів Ручкова, артистка „Українського Театру Пресоїт“ в Ужгороді. Покійниця родом з Бесарабії працювала в тутешній театральній трупі від 1921. і здобула собі любов товаришів і симпатію публіки. Похорон відбувся при численній участі української еміграції й місцевого громадянства дня 3. ц. м. А. Д.

Закарпатська Україна.

Стан преси. — Тверезий голос. — Померла вгада.

Ужгород в люті 1924.

Стан преси на Закар. Україні представляється так:

Українська політична преса виказує 8 газет, а саме тижневики: „Руська Нива“, „Свобода“, „Вперед“, „Село“, „Карпатський Вістник“, „Руська Земля“ (три перші на російській мові, три другі московсько-українським язичем, що має бути літературною московською мовою); дальше місячник: „Наша Оборона“, „Інвалідський і неперіодична газета „Карпатська Правда“ — комуністична.

Неполітична преса виказує 12 періодиків, а саме: „Подкарпатське Подлярство“ (пасичина), „Пчолка“, природничі для дітей, „Благобістник“ і „Душпастир“ (язич. духовні, Учитель“, „Народна Школа“ (язичем), „Карпатський Край“ (московська), „Подкарпатська Русь“, „Кооператива“, „Наш родиний край“, „Літогоча“, „Зоря“, „Пластун — Junak Csékerség“. Все це по більший части місячники.

Мадарська преса: політичних 11, з того і щоденник, 2 обденники,

8 тижневиків, неополітичних 2, разом 13.

Протидержавну тенденцію проявляють ів політичних 4. Жидівських газет: 2 тижневики, а саме: 1 на мадарській мові і 1 жаргоном.

По містам представляється ця статистика так:

Ужгород — українських 16, мадарських 7, жидівських 2, разом 25. Мукачєво — українських 3, мадарських 4, разом 7. Берегово — мадарських 2. Тучєво — українська 1. Всього разом 35 газет.

Не може не подати дного тверезого голосу, що в приступі широкости чи партійної ревности відсло-

Надніпрянська Україна.

Лют з українського села.

— Ти непокоїся, що я не маю грошей. Та нема чого непокоїтися, бо я роблю для господаря, в якого мешаю, теплі хустки і панчохи і ця робота мене розриває та дає гроші бодай на оплату листів. В нас платиться за листи по курсі

червінця. За попередній лист я заплатила 20 коп. або 160 мільонів рублів, а за другий 850 мільонів. Большевицькі червінці, чи як їх називають селяне „большевиські видумка“, не мають твердої ціни. З початку винищено їх на мільярд а в грудні їх було вже на 25 мільярдів. Винищено і державні льотерійні лосоти та приобіяно виграти платити золотом. Але завісць золота дали також папірці в виді червінців. Одне натягання! Багато се

Пр. 130/24. В імени Річпосполитої Польської Суд окружний карий як Трибунал песовий у Львові рішив на ввекс 4.493 злотку крайного заказ даль-